

## Jord- och skogsbruksutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om förflyttning av sällskapsdjur**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om förflyttning av sällskapsdjur (RP 192/2025 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört:

- lagstiftningsråd Johanna Wallius, jord- och skogsbruksministeriet
- veterinärråd Henttiikka Kontio, jord- och skogsbruksministeriet
- tullöverinspektör Jasmin Joenperä, Tullen
- sektionschef Kitty Schulman, Livsmedelsverket
- ordförande Mikko Turku, Finlands Veterinärförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Djurens välfärdscentral
- verksamhetsledare Kati White, Djurskyddet Finland rf
- Finska Kennelklubben
- Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto - Finlands Kommunalveterinärförbund ry.

Inget yttrande av

- Rescueyhdistys Kulkurit ry
- Suomen Kissaliitto ry.

### PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om djursjukdomar och lagen om införselkontroll av djur och vissa varor ändras.

## **Betänkande JsUB 1/2026 rd**

Syftet med propositionen är att i lagstiftningen göra behövliga ändringar till följd av att Europeiska unionens så kallade förordning om sällskapsdjur upphävs och att motsvarande bestämmelser i Europeiska unionens djurhälsoförordning börjar tillämpas.

Enligt propositionen ska lagarna ändras så att hänvisningarna till den förordning om sällskapsdjur som upphävs ändras till hänvisningar till motsvarande bestämmelser i Europeiska unionens djurhälsoförordning och till Europeiska unionens kontrollförordning samt till bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Dessutom förtydligas och preciseras lagen om djursjukdomar i fråga om bemyndigandet att meddela föreskrifter om övervakning av djursjukdomar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 21 april 2026, då Europeiska unionens förordning om sällskapsdjur upphävs och motsvarande bestämmelser i Europeiska unionens djurhälsoförordning börjar tillämpas.

### **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

Syftet med propositionen är att korrigera den nationella lagstiftningen så att den motsvarar kraven i EU:s djurhälsoförordning och kontrollförordning samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. I enlighet med övergångsbestämmelsen i EU:s djurhälsoförordning, som trädde i kraft 2021, tillämpas förordningen om sällskapsdjur fram till den 21 april 2026, varefter del VI i djurhälsoförordningen tillämpas på djurhälsovillkor vid förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte. I propositionen föreslås det att lagen om djursjukdomar och lagen om införselkontroll av djur och vissa varor ändras. Jord- och skogsbruksutskottet konstaterar att det med tanke på folkhälsan, förhindrandet av spridning av djursjukdomar och sällskapsdjurens hälsa och välbefinnande är ytterst viktigt att förflyttningen av sällskapsdjur från ett land till ett annat regleras och följs noggrant. Propositionen bedöms inte ha några betydande negativa eller positiva konsekvenser för djurens välbefinnande. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med de smärre ändringar som anges nedan.

Jord- och skogsbruksutskottet konstaterar att det i Finland hör till Tullens och Livsmedelsverkets uppgifter att övervaka förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte. Tullen övervakar förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte från länder utanför Europeiska unionen och förflyttning av sällskapsdjur såväl i kommersiellt syfte som utan kommersiellt syfte från Europeiska unionens medlemsstater. Livsmedelsverket övervakar införseln av sällskapsdjur i kommersiellt syfte från länder utanför Europeiska unionen och dessutom har Livsmedelsverket parallell tillsynsbehörighet på den inre marknaden. Vid inresa från länder utanför Europeiska unionen ska sällskapsdjuret och dess handlingar alltid visas upp för Tullen för kontroll. Vid inresa från en annan EU-medlemsstat kan Tullen begära att sällskapsdjuret och dess handlingar visas upp för kontroll. Enligt uppgifter från Tullen kontrollerade Tullen sammanlagt 14 747 sällskapsdjur år 2024. Brister i iakttagandet av villkoren för förflyttningen konstaterades för 291 av dessa djur. Jord- och skogsbruksutskottet framhåller att det är viktigt att Tullen och Livsmedelsverket har tillräckliga resurser för tillsynen över lagstiftningen. För att trygga resurserna bör man också utreda möjligheten att ta ut en tillsynsavgift av föremålet för tillsynen i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

## Betänkande JsUB 1/2026 rd

I propositionen föreslås det att lagen om djursjukdomar kompletteras så att Livsmedelsverket eller Tullen också själv kan se till att djuret avlivas eller produkten bortskaffas i en situation där villkoren som gäller förflyttning mellan medlemsstaterna har försummats. Den föreslagna ändringen förtydligar tolkningen av lagen om djursjukdomar och är också förenlig med bestämmelserna i lagen om djurvälstånd. Jord- och skogsbruksutskottet påpekar att en situation där ansvaret för åtgärderna endast ligger hos djurens eller produkternas ägare eller innehavare kan vara förenad med risker när det gäller bekämpningen av djursjukdomar. Särskilt rabies utgör en allvarlig risk som hotar folkhälsan och rabies förekommer också i vissa medlemsstater i Europeiska unionen. Också svin- eller vildsvinskött som förflyttas från en restriktionszon för afrikansk svinpest och som inte har märkts på behörigt sätt eller som saknar de handlingar som krävs är förenat med en konkret risk för att djursjukdomen sprids till Finland. Jord- och skogsbruksutskottet anser att myndigheternas befogenheter ska vara tydligt definierade för att man ska kunna förhindra spridningen av allvarliga djursjukdomar. Dessutom ska myndigheterna sörja för tillräcklig rådgivning och tillräckliga anvisningar om kraven i lagstiftningen så att också information om de handlingar som krävs för inresa finns lättillgänglig.

I propositionen föreslås det att bemyndigandena att utfärda förordning om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte enligt lagen om djursjukdomar ändras så att de stämmer överens med djurhälsoförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Enligt jord- och skogsbruksutskottets uppgifter förblir tillämpningsområdet för bemyndigandena att utfärda förordning oförändrat, med undantag av hundvalpar, kattungar och illervalpar som förflyttas från länder utanför EU och för vilka djurhälsoförordningen inte längre tillåter beviljande av undantag i fråga om rabiesvaccinering. I de sakkunnigyttranden som utskottet fått har det ansetts vara bra att denna möjlighet till undantag slopas. Som det konstateras ovan bör man med alla medel försöka förhindra att rabies sprids till Finland.

När propositionen lämnades hade behandlingen av de bestämmelser om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte som kompletterar djurhälsoförordningen ännu inte slutförts i EU. Därefter har kommissionen antagit två delegerade förordningar om djurhälsokrav och djurhälsokontroller vid förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte. På det sätt som beskrivs närmare nedan föreslår utskottet ändringar i lagförslaget på grund av de preciseringar som gjorts i EU-lagstiftningen under riksdagsbehandlingen av propositionen.

## DETALJMOTIVERING

### 1. Lagen om ändring av lagen om djursjukdomar

**49 §. Förflyttningar som förutsätter Livsmedelsverkets samtycke.** I paragrafen föreskrivs det om sådana förflyttningar av djur och produkter till en medlemsstat från en annan medlemsstat, ett tredjeland eller territorium som förutsätter Livsmedelsverkets samtycke. I 1 mom. 7 punkten föreskrivs det om en sådan situation som avses i artikel 32 i förordningen om sällskapsdjur där en förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte inte uppfyller alla de krav som ställs på den. I propositionen föreslås det att hänvisningen i 1 mom. 7 punkten till artikel 32 i den förordning om sällskapsdjur som upphävs ändras till en hänvisning till artiklarna 15 b och 29 i den nya förordning om sällskapsdjur som utfärdas med stöd av EU:s djurhälsoförordning. Det officiella

## Betänkande JsUB 1/2026 rd

namnet på kommissionens delegerade förordning var ännu inte känt när propositionen lämnades till riksdagen och förordningen har ännu inte offentliggjorts i EU:s officiella tidning. Förordningens slutliga namn har bekräftats under riksdagsbehandlingen av lagförslaget, och jord- och skogsbruksutskottet föreslår därför att den finska språkdräkten kompletteras i fråga om hänvisningen till kommissionens delegerade förordning i 7 punkten.

### **2. Lagen om ändring av lagen om införselkontroll av djur och vissa varor**

**7 §. Övriga myndigheter.** I paragrafen föreskrivs det om övriga myndigheters än jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och Tullens uppgifter inom tillämpningsområdet för lagen om införselkontroll. I propositionen föreslås det att 2 mom. ändras tekniskt i fråga om hänvisningarna till livsmedelslagen och lagen om djursjukdomar. Jord- och skogsbruksutskottet föreslår utifrån inkommen utredning att hänvisningsbestämmelserna i 2 mom. kompletteras ytterligare så att begreppet livsmedelslokal nämns i momentet för att bestämmelsen tydligt ska motsvara den nuvarande terminologin i lagstiftningen.

**10 §. Rätt att utföra inspektion och att få uppgifter.** I paragrafen föreskrivs det om rätten att utföra inspektioner och provtagningar i utrymmen som används för boende av permanent natur och att få de uppgifter som är nödvändiga för utförande av offentlig kontroll. I 1 mom. hänvisas det till kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2122 för utfärdande av närmare bestämmelser om offentlig kontroll av förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte. Ändringen av kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2122 antogs i februari 2026, det vill säga först efter det att propositionen lämnades. I kommissionens delegerade förordning har numreringar av artiklar ändrats jämfört med situationen när propositionen lämnades. Jord- och skogsbruksutskottet föreslår att hänvisningen i 1 mom. till artiklarna i kommissionens delegerade förordning korrigeras så att det hänvisas till artikel 11, 11 a och 11 b.

### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 192/2025 rd med ändringar.  
(Utskottets ändringsförslag)*

*Utskottets ändringsförslag*

1.

**Lag**

**om ändring av lagen om djursjukdomar**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen om djursjukdomar (76/2021) 1 § 1 mom. 6 punkten och  
*ändras* 23 § 5 mom., 49 § 1 mom. 7 punkten, 51 § 3 och 5 punkten, 57 §, 93 § 3 mom. samt  
94 a § 1 mom. 6 punkten, av dem 94 a § 1 mom. 6 punkten sådan den lyder i lag 1073/2021, som  
följer:

23 §

*Övervakning av djursjukdomar*

-----  
Livsmedelsverket meddelar föreskrifter om sättet och tidpunkten för genomförandet av  
övervakningsundersökningar samt om de skyldigheter för myndigheter och aktörer som avses i 3  
och 4 mom. i anslutning till övervakningsundersökningar. Livsmedelsverket får för  
övervakningen också utföra undersökningar av vilda djur samt av prover som har sänts till verket  
för andra undersökningar.  
-----

49 §

*Förflyttningar som förutsätter Livsmedelsverkets samtycke*

Livsmedelsverket beslutar i egenskap av behörig myndighet på destinationen eller i  
destinations- eller ursprungsmedlemsstaten eller den medlemsstat genom vilken djuren eller  
produkterna passerar, i enskilda fall om en förflyttning av djur eller produkter ska tillåtas när det  
är fråga om

-----  
7) sådan förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte som avses i artikel 15.b eller  
artikel 29 i kommissionens delegerade förordning (EU) XX/XX om komplettering av  
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller djurhälsokrav för  
förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och som inte uppfyller alla krav som ställts  
på den,  
-----

## Betänkande JsUB 1/2026 rd

### 51 §

#### *Nationella kompletterande bestämmelser*

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får

3) det föreskrivas om undantag från vaccinering av unga sällskapsdjur mot rabies och behandling av bandmask hos sällskapshundar samt om de krav som ska tillämpas på förflyttningar utan kommersiellt syfte av sällskapsdjur som tillhör de arter som är förtecknade i del B i bilaga I till EU:s djurhälsoförordning,

5) det utfärdas bestämmelser i anslutning till genomförandet av sådana bestämmelser om förflyttning av djur eller produkter som ingår i del IV och VI i EU:s djurhälsoförordning eller som utfärdats med stöd av dem, om de nämnda EU-bestämmelserna förutsätter det.

### 57 §

#### *Nationell behörighet om Europeiska unionen saknar införselkrav*

Bestämmelser om de djurhälsokrav som djurarter, djurkategorier eller produkter som förs in till Finland från andra stater än medlemsstater eller hälsointyg som gäller dessa ska uppfylla samt om de stater och områden från vilka det är tillåtet att föra in nämnda djur eller produkter, om det inte föreskrivs om införselkrav på djuren eller produkterna eller föreskrivs om en förteckning över stater eller områden med stöd av bestämmelser i del V i EU:s djurhälsoförordning eller någon annanstans i Europeiska unionens lagstiftning, får med iakttagande av artiklarna 230, 234 och 238 i EU:s djurhälsoförordning utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

### 93 §

#### *Åtgärder vid överträdelse av kraven på förflyttningar mellan medlemsstaterna*

I ett beslut om åtgärder som avses i 1 eller 2 mom. kan det ställas villkor som gäller åtgärderna och som är nödvändiga för att förhindra spridningen av djursjukdomar. Aktören eller sällskapsdjurshållaren ansvarar för att åtgärderna genomförs. Livsmedelsverket eller Tullen får dock besluta att myndigheten i stället för aktören ska se till att djuret avlivas eller att produkten bortskaffas på aktörens bekostnad.

### 94 a §

#### *Påföljdsavgift inom djursjukdomskontrollen*

Livsmedelsverket kan påföra en påföljdsavgift inom djursjukdomskontrollen på minst 300 och högst 5 000 euro, om någon

## Betänkande JsUB 1/2026 rd

6) till eller från landet förflyttar sådana djur eller produkter som inte uppfyller kraven på djur eller produkter som förflyttas enligt del IV eller VI i EU:s djurhälsoförfordning eller 52 § i denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa, eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av 51 § 3–5 punkten i denna lag, eller förflyttar djur eller produkter i strid med artikel 15 i TSE-förfordningen eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av 47 § 2 mom. i denna lag,

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

\_\_\_\_\_

## 2.

### Lag

#### om ändring av lagen om införselkontroll av djur och vissa varor

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019) 1 § 2 mom. och 6 § 1 mom. 5 punkten samt  
*ändras* 4 § 1 mom., 5 § 1 och 2 mom., 7 § 2 mom., 10 § 1–3 mom., 14 § samt 15 § 1 mom. 1, 4 och 5 punkten och 4 mom., av dem 15 § 4 mom. sådant det lyder i lag 455/2025, som följer:

#### 4 §

##### *Jord- och skogsbruksministeriet*

Jord- och skogsbruksministeriet har i uppgift att allmänt styra och följa verkställigheten av kontrollförfordningen och denna lag.

— — — — —

#### 5 §

##### *Livsmedelsverket*

Livsmedelsverket planerar, styr och utvecklar offentlig kontroll inom tillämpningsområdet för kontrollförfordningen och denna lag. Verket svarar för den samordning och de kontakter med Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater som avses i artikel 4.2 b i kontrollförfordningen.

## Betänkande JsUB 1/2026 rd

Livsmedelsverket svarar för de uppgifter som i kontrollförordningen ålagts medlemsstaterna och de behöriga myndigheterna i fråga om offentlig kontroll av djur och varor som förs in i Europeiska unionen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

---

### 7 §

#### *Övriga myndigheter*

---

Behörig myndighet för en **livsmedelslokal eller** anläggning som är destination för sådana djur eller varor beträffande vilka det föreskrivs om övervakning av transport och ankomst, från gränskontrollstationen till en **livsmedelslokal**, anläggning eller lokal inom Europeiska unionen, genom en delegerad förordning som antagits med stöd av artikel 77.1 b eller artikel 77.2 i kontrollförordningen är den myndighet som enligt livsmedelslagen (297/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015) eller lagen om djursjukdomar (76/2021) övervakar den **livsmedelslokal**, anläggning eller lokal som är destination.

### 10 §

#### *Rätt att utföra inspektion och att få uppgifter*

Bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som gäller inspektioner och provtagningar finns i artiklarna 9–15 i kontrollförordningen och i artikel 11, **11 a och 11 b** i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2122 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 vad gäller vissa kategorier av djur och varor som är undantagna från offentlig kontroll vid gränskontrollstationer, särskild kontroll av passagerares personliga bagage och små sändningar av varor som sänds till fysiska personer och som inte är avsedda att släppas ut på marknaden och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 142/2011.

Inspektioner och provtagningar i utrymmen som används för boende av permanent natur får utföras endast av en behörig tillsynsmyndighet eller en myndighet som ger handräckning med stöd av denna lag. Inspektioner och provtagningar får utföras endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller. Om det inte är fråga om inspektion av ett fortskaffningsmedel i omedelbar anknytning till att fortskaffningsmedlet anländer till Finlands tullområde eller ett särskilt skatteområde som hör till det, får inspektionen utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur endast om det finns anledning att misstänka att de krav på införsel som avses i kontrollförordningen eller denna lag har överträtts eller överträds och det är fråga om en sådan gärning som är straffbar enligt lag och som kan leda till fängelsestraff.

Den behöriga tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av statliga och kommunala myndigheter, aktörer enligt kontrollförordningen och andra som omfattas av skyldigheterna enligt denna lag eller Europeiska unionens lagstiftning, avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för utförande av offentlig kontroll enligt 1 mom.

---

## Betänkande JsUB 1/2026 rd

### 14 §

#### *Förelägganden, förbud och andra administrativa åtgärder*

Om djur eller varor eller införseln av dessa inte uppfyller eller det misstänks att de inte uppfyller kraven på införsel, ska den behöriga tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som föreskrivs i kontrollförordningen eller denna lag.

Bestämmelser om isolering och karantän för djur och varor finns i artiklarna 65–67 i kontrollförordningen. Närmare bestämmelser om kraven på isolering och karantän för djur får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

### 15 §

#### *Påföljdsavgift inom införselkontrollen*

Livsmedelsverket eller Tullen kan bestämma att den aktör som svarar för införseln av djur eller varor ska betala en påföljdsavgift inom införselkontrollen på minst 300 euro och högst 5 000 euro, om aktören

1) försummar sin enligt artikel 56.4 i kontrollförordningen eller artikel 11 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2122 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 vad gäller vissa kategorier av djur och varor som är undantagna från offentlig kontroll vid gränskontrollstationer, särskild kontroll av passagerares personliga bagage och små sändningar av varor som sänds till fysiska personer och som inte är avsedda att släppas ut på marknaden och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 att visa upp djuren eller varorna för offentlig kontroll,

4) för in eller försöker föra in djur eller varor i strid med bestämmelser som gäller områden som avses i artikel 1.2 i kontrollförordningen och som antagits av Europeiska unionen eller utfärdats i medlemsstaterna för att tillämpa unionens lagstiftning, eller i strid med de nationella införselkrav som ställts i lagstiftningen,

5) transporterar eller låter transportera djur i strid med bestämmelser som gäller det område som avses i artikel 1.2 f i kontrollförordningen och som antagits av Europeiska unionen eller utfärdats i medlemsstaterna för att tillämpa unionens lagstiftning, eller i strid med de nationella krav på skydd av djur under transport som ställts i lagstiftningen, så att de kan orsakas skador eller onödigt lidande,

Påföljdsavgift får inte påföras om det har förflutit mer än ett år sedan gärningen begicks. Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgift som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

## **Betänkande JsUB 1/2026 rd**

Helsingfors 18.3.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ritva Elomaa saf  
vice ordförande Anne Kalmari cent (delvis)  
medlem Tiina Elo gröna  
medlem Veronika Honkasalo vänst (delvis)  
medlem Janne Jukkola saml  
medlem Teemu Kinnari saml  
medlem Anders Norrback sv  
medlem Piritta Rantanen sd (delvis)  
medlem Timo Suhonen sd  
medlem Eerikki Viljanen cent  
medlem Peter Östman kd  
ersättare Arto Satonen saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.